

Biuro Wywiadowcze przy Oddz. II
Naczelnego Dowództwa W.P.

Nr 8644

Warszawa, dn. 27 września 1919 r.

Ścisłe tajne!

DO
ADJUTANTURY GENERALNEJ
B E L W E D E R .

1571/94

Przesyła się przy niniejszym " Notę o orga-
nizacji funkcjonowania II. Oddziału ". Franciszki

Z a ł a c z n i k ó w : 1.-

Kierownik Biura Wywiadowczego

[Signature]

NACZELNIK DOWÓDZTWA WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1571/94 dnia 29 / IX 1919 r.
załącz. Wydział

Misja wojskowa francuska

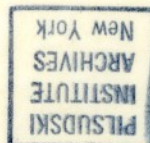
w Polsce

Sztab Generalny

II Oddział

1571/54

Nota o organizacji i funkcjonowaniu
II Oddziału.

Rola II Oddziału Misji

Organy wywiadowcze, które dysponuje Sztab Generalny II Oddział w Warszawie jest jednym z najważniejszych. Pozwala one kontrolować i kompletować z pożytkiem z "drugiej strony" Niemiec służbę informacyjną już zorganizowaną na zachodzie dzięki naszym staraniom. Warszawa, ten ważny węzeł, jest dobrze położona, aby zebrać najrozmaitsze informacje i najbardziej zadokumentowane o sytuacji wojskowej, politycznej i ekonomicznej w Europie wschodniej.

Organ informacyjny i studjów Misji, II Oddział powołany jest do dostarczania szefowi Misji wszelkich informacji, które pozwolą mu działać ze znajomością przyczyn, zarówno jako pomocnik naczelnika państwa (chef de l'Etat) jak też wysoki przedstawiciel dowództwa francuskiego.

II Oddział Misji powinien być - i to jest nawet jego główna rola - doradcą technicznym odpowiedniej służby polskiego sztabu generalnego. Z tego względu do niego należy zaznajamianie sztabu generalnego z metodami, które we Francji zwłaszcza w czasie wojny, odnośnie organizacji służby informacyjnej w rozmaitych eszalonach dowództwa. -Te metody otrzymały sankcję dpświadczenia. Należy wynagradzać za to tych, którzy wehdzą dziś w skład naszych najlepszych sprzymierzeńców.

Skutkiem nieporządków wewnętrznych, których Rosja była teatrem od dwóch lat, dość duża liczba rosjan uciekła do Polski. Oficerowie i żołnierze rosyjscy, byli jeńcy niemieccy znajdują się prócz tego rozproszeni na terytorjum w dość wysokiej liczbie.

w interesie naszych przyszłych stosunków z Rosją i aby przeszkodzić naszym byłym sprzymierzeńcom rzuceniu się w ramiona Niemiec - my powinniśmy - naturalnie z aprobatą rządu polskiego użyć im naszego poparcia. II oddział powinien zająć się ich odesłaniem: ugrupowaniem koniecz-

nym, transportem, zaprowiantowaniem.

Przejmując się temi ogólnymi ideami oficerowie ~~II~~ II Oddziału Misji będą mogli tylko spełnić owoce swą rolę.

Organizacja II Oddziału, taka jaka jest zdefiniowana poniżej była ustanowiona na następujących podstawach:

A. Organizacja II Oddziału.

Zawiera ona 5 sekcji:

- I sekcja - Studja wojskowe
- 2 sekcja -- Studja polityczne - propagandy.
- 3 sekcja - Służba informacyjna - prasa.
- 4 sekcja - Jeńcy i uciekinierzy rosyjscy.
- 5 sekcja - Szyfrowanie.

B. Role szefów sekcji:

I sekcja:

a)poszukiwać wszelkie informacje wojskowe, mogące interesować dowództwo francuskie.

Ustalić sytuację nieprzyjacielską na rozmaitych frontach.

b)starać się być względem oficerów polskich II Oddziału w sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania służby, doradcami technicznymi. Aby wypełnić swą misję szef sekcji winien być w ciągłej łączności z polskim sztabem generalnym. Jego miejsce jest w tym sztabie generalnym. Od chwili obecnej należy użyć wyjątkowej uwagi w strzeżeniu armji niemieckiej, która została zreorganizowana i wzmocniona, aby zrzeczenie uniknąć zobowiązań traktatu paryskiego /1/.

Wyzyskując na naszą korzyść środki poszukiwań, któremi rozporządza Sztab Generalny polski oddajemy cenne usługi naszej własnej służbie informacyjnej. Codzienny kontakt z oficerami polskiego II Oddziału pozwoli nam z drugiej strony zyskać ich zaufanie, studjować ich metody, wyszukiwać udoskonalenia, które doń można będzie zastosować, ulepszenia, za które my pierwsi zresztą będziemy wynagrodzeni.

II sekcja

a)poszukiwać i zbierać wszystkie informacje interesujące politykę wewnętrzną i zewnętrzną Polski, uszeregować je w taki sposób, aby utrzymywać stale dowództwo au courant sytuacji, studjować wypadki o ile mogą interesować politykę sojuszników, a zwłaszcza politykę Francji.

AMERICAN
ARCHIVES
New York

b) organizować propagandę francuską w Polsce, rozwijać ją przy pomocy możliwych środków.

3-a sekcja

a) kontrolować i kompletować informacje dostarczone misji z innych źródeł.

b) kierować temi poszukiwaniami w sprawach szczególnych, które będą mu wskazane przez szefa 2-o oddziału.

c) działać pod osłoną generała, szefa Misji, według wskazówek otrzymanych bezpośrednio z 2-o oddziału sztabu generalnego.

Szef sekcji 3-ej kieruje prócz tego służbą prasy.

Pozostaje on au courant, przez codzienny kontakt z 1-ą i 2-ą sekcją.

Niezbędne dokumenty są mu komandowane.¹

4-a sekcja:

Funkcjonowanie tej sekcji zostanie uregulowane później, gdy rola misji w tym względzie będzie ściśle określone.

Źródła informacji:

2-i oddział dysponuje następującymi źródłami:

1-^o Polski sztab generalny

Od chwili obecnej ten sztab generalny posiłkuje się służbą szpiegową dość dobrze. Miał on już sposobność zakomunikować nam dokumenty ważne i bardzo ciekawe.

Starając się dyskretnie nadać mu orientację w sensie najbarziej obiektywnym będziemy mogli rozszerzyć wydajność tej służby w obszernym znaczeniu. Dokumenty, które nam były dotąd dostarczone przez polską służbę szpiegową są przeważnie charakteru politycznego.

Z punktu widzenia wojskowego zwłaszcza w sprawach dotyczących studiowania armii nieprzyjacielskich, ich organizacji, użyteczności, moralności dane informacje są średniej wartości. Zdaje się, że akcja nasza w tym względzie będzie mogła dać owoce.

Nota N.78/A skierowana do polskiego sztabu generalnego pod datą 2 sierpnia wskazuje wysiłki jakie należy wykonać w sprawie dotyczącej armii niemieckiej.

2-o Wyżsi oficerowie detaszowani.

Jedność polityczna i administracyjna Polski nie mogła być urzeczywistniona w parę miesięcy. Rzeczywiście nie należy tracić z widoku, że prowincje, z których się składa były podległe w ciągu półtora stulecia

jedne Rosji inne Prusom lub Austrii.

Ta sytuacja mogła tylko rozwinąć wśród Polaków, którzy nie tracili nigdy nadziei odzyskania swej niepodległości, ducha prowincjonalizmu silnie zakorzenionego. Było rzeczą konieczną w tych warunkach, aby szef misji dysponował w najważniejszych centrach przedstawicielami, którzyby go bezpośrednio informowali studjując na miejscu rozmaite problemy, które mogłyby go interesować.

Rola tych oficerów, charakter informacji politycznych, administracyjnych i ekonomicznych, o które są oni proszeni są określone przez ogólną instrukcję N.377 z 3 sierpnia.

Informacje wojskowe, których oni dostarczają z drugiej strony, pozwalają kontrolować te, które nam są dane przez polski sztab generalny.

3. Francuska służba informacyjna.

Służba informacyjna obowiązana jest w sposób specjalny do otrzymywania przez swych agentów, których ma do dyspozycji, przez swe stosunki w Warszawie i na prowincji, informacji o charakterze szczególnym, które mogą interesować szefa misji, informacje co do pewnych osób, partji, środowisk, informacje co do pewnych wewnętrznych kwestji politycznych, co do propagandy bolszewickiej, sprawy żydowskiej, misji zagranicznych, środowisk rosyjskich w Warszawie i t.d.. Otrzymuje ona i przekazuje z drugiej strony wszystkie wskazówki, które zostają doniesione, a dotyczące się spraw ogólniejszych: polityki polskiej na zewnątrz, tendencji rosyjskich, propagandy niemieckiej, wysiłków angielskich i amerykańskich akcji na Ukrainie. i t.d. Dostarcza ona wreszcie pewnych informacji wojskowych, które ona może otrzymać przez swych specjalnych agentów.

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Dokumenty do wykazania /aetablir/.

1. Każdy ważny wypadek, każda ciekawa informacja jest przedmiotem szczególnej relacji.
gólnej informacji

Relacje są skierowywane telegraficznie, o ile są pilne. W wypadku przeciwnym są one wykazywane w postaci blankietów /fiches/ informacyjnych, te ostatnie są ugrupowane i przesyłane do Paryża przy każdym kurjerze.

2. Relacje całości są wykazywane prócz tego pod datą 10 i 25 każdego miesiąca.

Te ostatnie relacje przedstawiają w formie syntezy résumé wypadków ubiegłych dwóch tygodni.

Relacje 1-ej sekcji wykazują w krótkości sytuację wojskową, kładąc

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

cisk na tej ostatniej.

Obok résumé znajduje się analiza skonstatowanych zmian w ordre de bataille nieprzyjaciela, w jego organizacji, metodach, materiale. Résumé 2-ej sekcji przedstawia rzut oka na ogólną sytuację wraz ze szczególnymi uwagami o ważniejszych sprawach chwili. Przy nim mieszczą się wszelkie dodatki, mogące wyjaśnić coś wyższemu autorytetowi albo być przez niego korzystnie wykorzystane. Szef 3-ej sekcji gromadzi również syntetycznie całość, rozmaite informacje zebrane w ciągu 2 tygodni. Wydaje on przy pomocy sekcji prasy résumé całości mogące ustalić opinie w ważnych kwestiach chwili.

Niezależnie od tych relacji przeznaczonych dla wyższej władzy, szefowie 1, 2 i 3-ej sekcji wydają, jeśli mają czas biuletyny, albo noty informacyjne do użytku szefów misji i kadr francuskich, wchodzących w skład /repartis/ armii polskiej.

/przetłomaczone d. 27/IX 19r./